

1932	MAY	1932
Su	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

MAJ

- 7.—Jugoslovanska umetniška šola S. N. Doma priredi velik ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 7.—Klub zapadnih slovenskih društev, plesna veselica v Klima dvorani na 3241 W. 50th St.
- 7.—Podružnica št. 18 S. Z. Z., plesna veselica v Turkovi dvorani.
- 8.—Društvo Waterloo Grove, igra v avditoriju S. D. Doma. Po igri ples v spodnji dvorani.
- 8.—Zveza mlajših žena priredi domačo zabavo v spomin obletnice ustanove Zveze v spodnjih šolskih prostorih fare sv. Kristine.
- 15.—Zbor Zarja (samostojno), pomladanski koncert v avditoriju S. N. Doma.
- 15.—Družba Slovenski Narodni Dom, Maple Heights, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 15.—Podružnica št. 32 S. Z. Z. priredi banket ob priliki blagoslovljenja nove zastave, v prostorih fare sv. Kristine na Bliss Rd.
- 20.—Društvo Kristusa Kralja, veselica v S. N. Domu.
- 22.—Društvo Hrvatska Sloboda, priridev v obeh dvoranah S. D. Doma.
- 27.—Društvo Ivan Cankar, igra v avditoriju S. N. Doma.
- 29.—Skupna društva fare sv. Kristine priredijo piknik na štrumljivih prostorih na Bliss Rd.
- 29.—Družba Slovenski Narodni Dom, E. 80th St., piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 29.—Društvo Progressives, št. 641 SNPJ priredi ples v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
- 29.—Pevski zbor Delavec, odsek Socialističnega kluba št. 28, piknik na špelkotovi farmi.
- ## JUNIJ
- 5.—Pevsko društvo Cvet, petje in piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 5.—Šolski otroci fare sv. Kristine priredijo šolsko prireditev v dvorani sv. Kristine.
- 12.—Skupna društva fare sv. Vida, piknik na špelkotovih farmah.
- 12.—Pevsko društvo Zvon, koncert in piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 12.—Društvo Zorislava, piknik na štrumljivih prostorih.
- 12.—Ženski odsek Slovenske Zadrugne Zveze, piknik na Močilnikarjevi farmi.
- 19.—Društvo Kranj priredi piknik na Goriškovi farmi v Noble, O.
- 19.—Zaključek šole z igro šolskih otrok fare sv. Kristine.
- 19.—Društvo sv. Družine, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 24.—Praznovanje godu fare sv. Kristine, v zvezi s farnim žegnanjem, skozi teden. Vrš se na Bliss Rd.
- 26.—Fara sv. Lovrenca, letni piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 26.—Društvo Mir, št. 142 S. N. P. J., priredi piknik na Pinarjevih prostorih.
- 26.—Dr. Collinwoodske Slovenke št. 22 S. D. Z. ima piknik na Močilnikarjevi farmi.
- 26.—Clevelandski Sokol priredi piknik na prostorih Slovenskega Društvenega Doma v Euclidu.
- 26.—Slovenska Delavska Dvorana, piknik v Maple Gardens, na cerkvenih prostorih.
- ## JULIJ
- 3.—Piknik S. P. društva Soča na Močilnikarjevi farmi.
- 3.—Slovenska Zenska Zveza, št. 47, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 3.—Društvo sv. Križa št. 214

KSKJ, piknik na Hartmanovi farmi na Ridge Rd.

10.—Društvo sv. Lovrenca št. 63 KSKJ, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

17.—Klub Hinje, skupni izlet na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

17.—Slovenska Mladinska šola S. N. Doma priredi velik piknik na Močilnikarjevi farmi.

17.—Collinwoodske Sokol priredi piknik na prostorih Slovenskega Društvenega Doma v Euclidu.

24.—Društvo Tabor, SNPJ, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

31.—Društvo Naš Dom, SDZ, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

24.—Žegnanje pri fari sv. Kristine na Bliss Rd.

AVGUST

7.—Skupna društva fare sv. Vida, piknik na špelkotovih farmah.

7.—Društvo Presv. Rešnjega Telesa, izlet na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

14.—Društvo sv. Vincenca Pavlanskega, izlet na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

14.—Piknik družbe S. N. Doma iz Maple Heights pri Anton Gorišku na Green Rd.

21.—Društvo Napredni Sosedje, SNPJ, izlet na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

21.—Piknik samostojne Zarje na Močilnikarjevi farmi.

NAJVEČJA NESREČA NA MORJU

(Nadaljevanje iz 2. strani)

živeli katastrofo.

Od "Titanica" ni nobenega sledu več, samo mrtva trupla. Postal je žrtev — in z njim 1635 ljudi — neumnega pohlepa po rekordi, nepremišljenega vodstva, ki je na račun luksusa in udobnosti bogatašev zanemarilo izpopolnitev varnostnih in reševalnih naprav.

Bilo je na Titanicu več Gorencjev, Notranjcev, Dolenjcev in tudi dva štajerca. Ker družba White Star Line ni hotela objaviti vseh imen žrtev, so se le počasi izvedela imena ponesrečenec. Objavila je družba imena štirih rešenih Slovencev. V svojem poročilu je navedla, da so bili rešeni Ana in Franc Karun iz Kranja Janez Merkun iz Bele in neki Janko. To njeno poročilo pa je bilo netočno.

Rešil se je v resnici Franc Karun iz Kranja s svojo takrat petletno hčerko Manico in Janez Merkun, ki menda živi v okolici Grosuplja, ter omenjeni Janko. France Karun je bival s svojo družino v Ameriki. V stari domovini je živel le Manica pri njegovih sorodnikih, ker jo prvotno ni smel vzeti seboj. Leta 1912, je Manica dosegla 5 let in je oče prišel po njo, dočim je družina ostala v Chicagu. Ob katastrofi se je rešil z otrokom v zadnji čoln in tako utekel poginu. Utonil pa je njegov svak.

Na parniku je tudi večje število drugih Jugoslovancev, največ Bolgarov, a tudi mnogo Bosancev in Hrvatov. Od Hrvatov se je rešilo 12 potnikov, večinoma ženske.

Visoki boljševisli plešejo v carski dvorani

Moskva, 30. aprila. Višji boljševiski uradniki ruske vlade, 200 po številu, so priredili večeraj sijajen ples v bivši carski dvorani v Kremu. Povabljeni komunisti so prišli na ples v vsakdanjih oblekah.

* \$36,000,000 so plačale lanske leto kompanije za radio oglaševanje.

POSLOVENIL DR. A. R.:

CARSKI SEL

Pri tem odgovoru je Ivan Ogarev strašno prebledel.

"Kdo je ta ujetnik?" je vprašal emir z mirnim, a tem bolj grozečim glasom.

"Ruski vohun!" je odgovoril Ivan Ogarev.

Vedel je namreč dobro, da bo obsodba Mihaela Strogova strašna, ako ga označi za vohuna.

Mihael Strogov je hotel stopiti k Ivanu Ogarevu.

Vojaki so ga zadržali.

Emir je zamahnil z roko in vsa množica se je sklonila pred njim. Nato je ukazal, naj mu prinese koran. Odprl je sveto knjigo in položil prst na neko stran.

Slučaj ali, kakor mislijo prebivalci vzhodnih dežel, Bog sam naj bi odločil o usodi Mihaela Strogova. Pri narodih srednje Azije se taka sodba imenuje "fal." Ravna se po smislu stavka, ki se ga je dotaknil sodnikov prst.

Poglavar ulemvo se je približal emirju in je glasno prebral stavke, ki se ga je dotaknil njegov prst in ki se je končal z besedami:

"In nič več ne bo gledal stvari ne zemlji."

"Ruski vohun," je dejal kan Feofar, "prišel si, da vidiš, kaj se godi v tatarskem taboru. Le dobro se naglej!"

PETO POGLAVJE

"Le dobro se naglej!"

Mihael Strogov je stal z zvezanimi rokami pred emirjevim prestolom na ploščadi.

Njegova mati se je od prevelikega telesnega in duševnega trpljenja sesedla in se ni upala nič več gledati ne poslušati.

"Le dobro se naglej!" je dejal kan Feofar Mihaelu Strogovu in mu zagrozil z roko.

Ivan Ogarev, ki je poznal tatarske navade, je brez dvoma umel dalekosežnost teh besedi, zakaj okrog ustnic se mu je za trenutek pojavil zloben nasmeh. Nato je sedel poleg kana Feofarja.

Kmalu so zabučale trobente in naznanile začetek zabave.

"Plesavke!" je dejal Alcide Jolivet Harryu Blountu. "Proti vsem običajem bodo ti divjaki uprizarili ples pred igrokazom."

Mihaelu Strogovu je bilo ukanano, naj gleda! Zato je gledal.

Oblak plesavk se je usul na prostor, namenjen za predstave. "Dutara," t. j. mandolina z dolgim vratom in dvema po četrticah ubranima strunama iz svile, "kobiz," t. j. nekaj na srednji strani odprt violončelo s strunami iz konjske žime, "čibi-zga," t. j. piščalka iz trstike, trobente, bobni, tamtami in druga tatarska godala so se zlivala z goltniškim glasovi pevcev v čudno soglasje. Vmes se je tu in tam oglašil nekaj koncert v zraku, ki ga je proizvajalo kakih dvanajst papirnatih zmajev. Na njih so bile namreč napete strune, ki so zazvenele, kadar je čeznje potegnil veter.

Ples se je začel. Vse plesavke so bile svobodne Perzijanke, ki so si prostovoljno izbrale svoj poklic. Prej so nastopale pri dvornih slavnostih v Teheranu. Ko pa je prišla na prestol sedaj vladajoča rodovina, so jih prognali iz dežele. Zato so morale iskati svoje sreče drugod. Bile so v bogato opremljeni narodni noši. V ušesih so imele majhne zlate trikotine z dolgimi obeski, okrog vratu svetle srebne obroče, na rokah in nogah zaplestnice z dvojno vrsto draguljev, na koncu dolgih kit pe z biseri, turkizi in agati okrašene obeske. Na pasovih so se jim svetile zaponke, podobne velikemu križu kakega evropskega reda.

Plesavke so dražestno izvajale različne plesne, zdaj posamič, zdaj v skupinah. Pri tem so si od časa do časa razkrile obraze

zagrinjale s tenkim pajčolanom. Njih svetle oči so se skrivale za oblakom tenčice, kakor se zvezd-nato nebo skriva za lahno meglo. Nekatere izmed njih so bile opasane z usnjatim in z biseri pose-janim jermenom, na katerem je visela trioglata torbica iz zlate pletenine. V teh torbica so ime-le spravljene ozke in dolge tra-kove iz škrlataste svile z uveze-nimi izreki iz korana.

Od časa do časa so iz njih po-tegnile te trakove in jih v kro-gu razpele med seboj. Druge plesavke so jih po smislu izre-kov izpodlezovala, preskakovala ali pred njimi padale na tla.

Alcidu Jolivetu se je najbolj čudno zdelo to, da Perzijanke ni-so plesale divje, ampak zelo umerjeno. Plesavkam je manj-kalo ognja. Z izvajanjem svo-jih plesov so bolj spominjale na mirne in spodobne indijske, ka-kor pa na strastno egiptovske plesavke.

Ko je bil končan prvi del za-bave, se je zaslislal resen glas, ki je dejal:

"Le dobro se naglej!"

Tatar, ki je ponovil emirjeve besede, je bil visok mož in je iz-vrševal smrtno obsodbo kana Feofarja. Postavil se je bil za Mihaela Strogova in je držal v roki dolgo, krivo sabljo-dama-ščanko, kakršne izdelujejo slove-či kovači iz Karsija ali Hisarja.

Poleg njega so stražniki po-stavili posodo žarečega oglja. Od časa do časa so v posodo vsi-peli nekakšne zmesi kadila in jantarja, da se je iz nje vzdigo-vala lahna, dišeča meglica.

Neposredno za Perzijankami je nastopila druga skupina ple-savk, ki jih je Mihael Strogov takoj spoznal.

Tudi oba poročevalca sta jih morala že videti, kajti Harry Blount je dejal svojemu tovari-šu:

"To so ciganke iz Nižnjega Novgoroda."

"Da!" je odgovoril Alcide Jolivet. "Mislim pa, da več zaslu-žijo kot vohunke nego kot ple-savke."

Alcide Jolivet je imel prav, saj vemo, da so bile te ciganke emirjeve vohunke.

Prva med njimi je bila San-gara v nekoliko čudni in slikovi-ti, toda kratni obleki, v kateri je bila videti še lepša.

Sama ni plesala, ampak se je kot kraljica postavila v sredo svojih plesavk. Njih čudne kret-nje so posnemale ples, kakršni so v navadi po deželah, po kate-rih potujejo cigani, po Češkem, Egiptu, Italiji in Španskem. Svoj ples so spremljale z živ-čevimi cimbalami in s hre-ščečimi baskijskimi bobni, na ka-tere so udarjale s svojimi prsti.

Tudi Sangara je imela tak bo-ben in je z njim bodrila plesav-ke, podobne tolpi pravih kori-bantov (Svečeniki boginje Cibe-le).

Nastopil je komaj petnajstle-ten cigan z dutaro, ki je z noh-tovi udarjal po njenih strunah in začel peti zelo čudno ubrano pesem. Poleg njega se je use-dla neka plesavka in ga mirno poslušala. Ko pa je mladi pevec začel ponavljati pripevek, je sko-čila pokonci in se zavrtela okoli njega. Med plesom je udarjala na boben in tako ropotala s kra-guljčki, da ga je bilo komaj sli-šati.

Ko je cigan odpel zadnjo ki-tico, so ga plesavke potegnile v sredo in ga zamotale v neraz-vozljiv ples.

V tem trenutku so emir, nje-govi zavezniki in njihovi častni-ki vseh činov usipali mednje to-čo zlata. Z živketanjem zlat-nikov, ki so udarjali ob cimbalne plesavke, so se mešali zadnji gla-sovi dutar in tamburinov.

"Denar trosijo kakor ropar-ji!" je pošepetal Alcide Jolivet svojemu tovarišu na uho.

Zlato, ki so ga metali med ci-ganke, je bilo v resnici ugrab-ljeno, zakaj med tomani in ta-tarskimi cekini so bili videti tu-di moskovski zlati rublji.

Za trenutek je vse utihnilo. Feofarjev rabelj je položil Mi-haelu Strogovu roko na ramo in ponovil besede, ki so se glasile še bolj grozeče:

"Le dobro se naglej!"

To pot je Alcide Jolivet opa-zil, da rabelj ni imel več gole sablje v roki.

Medtem je solnce zašlo in ob-zorje se je začelo zagrinjati v polmrak. Skupine ceder in bo-rov so postajale vedno temnej-še in voda reke Toma je izginja-la v megli. Tudi ravnina nad mestom se je kmalu zavila v te-mo.

Na zabavišče se je pridrevilo več sto sužnjev s prižganimi pla-menicami. Pod vodstvom San-gare so se pred emirjevim pre-stolom pojavile zopet ciganke s Perzijankami vred in ga skuša-le zabaviti z novimi plesi najraz-ličnejših načinov. Godala ta-tarskega zbora in goltniški gla-sovi pevcev, ki so jih spremljali, so se zlili v še bolj divje soglas-je. Zmaji, ki so jih bili potegnili na tla, so se dvignili iznova s celim cvetjem raznobarnih sve-tilk. Njih plunke so zvenele močnejše pri tej zračni razsvet-ljavi. Nato se je plesavkam pri-družil oddelek tatarskih konje-nikov. Njihov ples je postajal vedno bolj divji. Sledila mu je igra pešcev, ki je na gledavce napravila mogočen vtis.

(Dalje prihodnje)

DNEVNE VESTI

Bombe za japonske čast-nike v Šangaju

Šangaj, 29. aprila. Ko se je vršila v Hongkew parku danes japonska vojaška parada, je nek-do zagnal bombo proti tribuni, kjer so se nahajali visoki japonski častniki. Štirje višji častni-ki so bili ranjeni pri tem celo nevarno, med njimi general ši-rakava, poveljnik japonskih čet pred Šangajem. Parada se je vršila v počast rojstnega dne japonskega cesarja. Bombo je zagnal neki Korejec, katerega so ljudje prijeli, a so ga jim japon-ski častniki iztrgali iz rok.

Španski nižji častniki po-stanejo častniki

Madrid, 30. aprila. Španska vlada je dognala, da se nahaja v armadi še mnogo rojalističnih častnikov. Sklenila je polago-ma jih odstraniti, in na njih me-sto imenovati nižje častnike ter jih tako povišati, da bodo hva-ležni republikli. Dasi se je špan-ska vlada izjavila proti oborože-vanju in armadi, pa znaša nje-na armada še vedno 151,000, ali za 25,000 več kot vsa armada Zed. držav.

Alfonso bratranec dela pri Fordu v Parizu

Paris, 30. aprila. Alfonso d' Orleans, prvi bratranec pregnane-ga španskega kralja, je dobil delo v Fordovi tovarni blizu Pa-riza. Poznan je pod imenom kot Mr. Orleans. Slednji je pisal Fordu v Detroitu, da bi mu pre-skrbel delo, in Ford mu je od-kazal delo v Parizu. Mr. Or-leans dela od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer, in prinese svoj "lunc" seboj v tovarno kot vsak drug delavec.

64-letni mož je adoptiral 34-letno vdovo

Wildwood, New Jersey, 30. aprila. George Bard, 64 let star, je dobil dovoljenje danes od so-dnije, da postavno adoptira 34 letno vdovo Mrs. Lillian Edgar. To je drugi slučaj, da je bila adoptirana oseba, ki je polnolet-na. Bard je izjavil na sodniji, da je Mrs. Edgar, vdova po biv-šemu vojaku, potrebna dobrega doma, on pa dobre postrežbe na domu.

Je ubila blaznega zaro-čenca in sebe

Varšava, 30. aprila. Neko de-kle, po imenu Bertezekowna, je danes ubila svojega zaročenca, ko je dognala, da je slednji ne-ozdravljivo blazen, potem je pa ubila še samo sebe.

* Pismo ima pri nas Jim Mo-dic.

Društvo Dvor Mlade Cvetke št. 1647, C. O. F.

Prosi se članstvo tega društva, da se vsi prav gotovo udeležijo mesečne seje v ponedeljek, 2. ma-ja, 1932, ob 7:30 zvečer v S. N. Domu. To je zelo važna seja, zatorej se prosi vse člane, da go-tovo pridejo. — John J. Kaplan, tajnik.

Gremo iz trgovine

Naprodaj je oprema za vsa-kovrstne urade, iz orehovine ali hrastovine. Po vaših lastnih ce-nah. Kod prej pride, boljše do-bi. Oglasite se na 1305 Prospect Ave. (105)

Posojilo

dobite lahko na vaše pohoštvo, diamante ali avtomobile. Vprašajte pri The Citizens Finance Co., 412 Park Bldg. Tel. Main 7383. (105)

Permanentno uravnanje las
Mi vam spletemo, marceliramo in uredimo lase. Prvovrstno delo po najbolj zmernih cenah.

Amelia Kovach
1107 Addison Rd.
Henderson 4181. (Mon.x)

Naprodaj je

že rabljena opeka, \$3.75 za 1,000 komadov. Mnogo drugega grad-benega materiala zelo poceni. Po-ključite PProspect 8297. (105)

Stanovanja se oddajo

eno po tri sobe, eno po štiri so-be, eno pet sob. Jako poceni rent. Vprašajte na 1011 E. 64th St. (x100)

Kdor želi

barvanje ali dobro papiranje hi-še, naj pokliče

Viktor Peterca
17724 Grovewood Ave.
Tel. KEmmore 0482-W

(108)

Stanovanje se odda

v najem, obstoječe iz 5 lepih sob; tudi garaža. Vprašajte na 1165 E. 71st St. (103)

Par sob se odda

Odda se par opremljenih ali neopremljenih sob za fante ali dekleta. Pripravno tudi za ma-lo družino. Vprašajte na 6513 Edna Ave. (103)

Stanovanje

se da v najem, oddajo se štiri čedne sobe, s kopališčem vred. Furnez, velika klet in vse druge ugodnosti. Odda se po zmerni ceni. Vprašajte na 1095 E. 64th St. (104)

Lepa seč

dve leti stara, se proda. Pri-pravna za ograje. Po štiri cen-te komad. 10802 Prince Ave. blizu Delavske dvorane.

(Apr.27.29.May.2.)

POZOR!

Dobro poznana trgo-vina s pohištvom

Joseph Kremžar
Furniture Co.

naznanja, da zapre trgo-vino za nedoločen čas. Gle-de trgovskih poslov se lah-ko oglasite v stari trgo-vi-ni. Pazite na prihodnji oglas.

JOSEPH KREMŽAR
FURNITURE CO.
6108 St. Clair Ave.

THE OLD HOME TOWN By STANLEY

MARIJA KUMIČIĆ:

Zle slutnje

Za "Ameriško Domovino" priredil M. U.

Laviniji so se orosile oči, a črna se ji je spustila z vso svojo težo na razžaloščeno dušo. Zakaj se ni niti ozrl več nanjo? Zakaj jo je tako naglo ostavil? Zakaj je dejal, da sta bila predolgo skup? Laviniji se je zdelo, da se ji svinec pretaka po žilah, pa da jo njega teža tisoč k tlom. Z velikim naporom je komaj dvignila roko, da si jo položi na svoje toli ranjeno srce. Bilo je mirno, a vsak udar je bolno odmeval v njenih prsih. Šla je z roko preko čela in preko ust, kakor bi hotela izbrisati njegove poljube. Silila se je, da si prikljče v spomin dogodke zadnjih časov — a spomin ji je zbegaval, kakor beži deca pred starejšimi, kadar si je svesta krivde. Naenkrat so se izvili iz nje bolne duše težki vzdihljaji, ki so se spreminjali v tiho, a bridko jokanje.

Ali ni bila že čisto gotova Caterino ljubezni? Ali ga ni njen objem, ali ga niso njene žejne ustne osvojile? Ali se niso v njej prebudili dnevi detinstva, ali ji ni duša zaplavala na bisernih valovih, ki so jo že srečno nosili v bodočnost?

A, kak konec! Zakaj je Caterino zbežal? Čemu je njegov ljubavni plamen tako hitro utrl? Kaj ga je napotilo, da je tako nenadoma razrešil objem? Mar se je njiju ljubezen zadušila že v prvem plamenu?

Se dolgo je Lavinija stala v vrtu, obkrožena opojnim duhom tisočero evetk, ter strmela v odprta vrata. Nu, kolikor se je tudi trudila, ni se mogla domisliti ničesar, kako bi izpeljala svoje misli iz labirinta, v katerega so zašle. Svetloba, ki je lila iz sobane, ni segala do njenega srca. Težkih korakov je končno šla k stranskim vratom ter se podala v svojo sobo. Razburjeno je nagloma služkinje, strgala si sama raz tlo dragoceno svileno obleko, ter se vrgla na posteljo. Ni pa našla zaželenega miru. Užaljeni ponos je nemilo šibal raztresene misli.

Tudi Venier in proveditor Jakob Soranzio sta se podala v svoji spalnici. Slednji se je veselil, ker sta Caterina in Lavinija sama ostala v vrtu. Vendar se mu bo izpolnila srčna želja, da bo Caterino zaprosil za Lavinijino roko. Tako bo postal najbogatejši Benečan njegov zet, Lavinija bo srečna, a on sam se bo rešil krempljev predrznih upnikov. Zatojpljen v take misli se je odpravil k počitku.

Venier pa se ni mogel umiriti. Njegova spalnica in ona, katero so za to noč določili Malipieru, ste bili vstric, vezane z visokimi, bujno popleskanimi vrati. Pri zidu, tik ob vratih, pa je stala velika miza, na kateri je navadno Venier pisal. Na mizi so ležale razne listine, načrti ter zemljevid z obalama Jadranskega morja. Beneški dož je bil imenoval odličnega pomorščaka Sebastjana Venierja vrhovnim poveljnikom beneške mornarice v boju proti Turkom. To odlikovanje mu je povzročalo velike brige. Zbog tega je zamišljeno sedel za mizo, upirajoč svojo silo glavo ob roko. Stvarjaje osnovne je zamišljeno gledal na zemljevid, ki je ležal pred njim. Vedno bolj se je približeval dan, ko bo s svojim docela opremljenim brodom v izbranim moštvom zaplul proti jugu. Ni čudno, da tedaj, da je kar najpazneje pregledoval tudi načrte nekaterih galij, ki so jih pred kratkim plovili, ter da je z ostrim gosjim peresom sledil vsaki črti, kakor bi hotel poznati njih zunanjo in notranjo konstrukcijo do zadnjega žebja. Brodograditeljem v

mestni ladjedelnici je sam dal navodila, kako bi se pri novih ladjah pospešila brzina in po katerih bi tudi lažje kljubovale vzburkanim valovom srditega morja. Baš je dvignil s kolen nek tak načrt proti oljenici, da zabeleži ob kraju neko opazko, ko je začel iz sosednje sobe oster zvenk. Skoro da se je prestrašil. Malipiero je baš tedaj vstopil v svojo sobo, sam pri sebi zaklel ter nekaj vrgel na stolic. Sebastjan Venier je tiho položil načrte na mizo, uprl glavo v roke ter poslušal.

V sosednji sobi je Malipiero nemirno hodil. Venierja je zaskrbelo, a v glavo so mu šinile neke misli, ki so ga češče vznemirjale, a jih je do sedaj vedno skrival v globini svojega srca. A sedaj se jih ni mogel rešiti. Življenje njegovega nečaka, mladega neustrašivega junaka, kateremu so se divili vsi oni, ki so ga le zdaleka opazovali, je zadavalo izkušenemu Venierju skrbi, ker ni bilo popolnoma prosto poglubljenih tajen. Sedaj od tu, sedaj od tam so mu prihajale do uha razna besedičenja, a bogzna, koliko tega je bilo že znanega dožu, pa svetu desetorice in članom senata. Govorilo se je, da Malipiero sprejema v nočeh pri vratih palače raznoličke zastrite ljudi, ki istotako tajno, kakor so došli, tudi odhajajo ter se izgubljajo v mračnih ulicah in kanalih, ob katerih žive najsiriromašnejši sloji, inozemski brodarji in najemniki. Šepetalo se je tudi, da se mladi plemič čeže ob večerih, ko se drugi zabavajo na Lidu ali trgu sv. Marka, prevaža na kopno. S kom se je tam sestajal, koga je tam iskal? To in toli drugih stvari so radovedne oči videle, a brbljavi jeziki vsepo vsod razširili.

Sedaj se je nudila Venierju prilika, da mladeniča, predno se povrne v mesto, opominja, ker nikjer ni bilo tako nevarno imeti tajne, kakor baš v Benetkah. Venier vstane, odrine težki stol ter odločno otvori vrata, ki so vodila v drugo sobo. Tu je stal oko v oko s svojim nečakom, ki je baš odvezoval jermenje usnjate torbe, ki mu jo je prinesel v sobo sluga. Odpasal si je tudi meč ter ga vrgel na mizo. Okoli meča so se razpršili razni papirji. Začuden in zlovoljno je pogledal svojega ujca ter zategneno vprašal: "Vi? Ujec, vi še niste legli?" To reki je prekrizal roke na prsih.

"Kakor vidiš, nisem še," odvrne Venier. "Caterino, čul sem, kako nemirno hodiš po sobi. . . Dovolj, da sedem. . . Reci mi, Caterino, zakaj si nemiren?" Z levico potegne mladeniča k sebi. "Tvojemu ujcu že lahko vse zaupaš. Povej mi, kaj ti je, da si po dolgi ježi še nisi zaželel počitka?"

"Mari vam bo to drago? Mislim, da vam zadaje vse, kar jaz počnem, več brige, nego veselja."

"Tudi jaz sem bil nek daj mlad," reče toplim glasom Venier. "Povej mi, kaj ti leži na duši. Veruj, da nimaš boljšega prijatelja, nego sem ti jaz."

Malipiero se je nežno opustil ujeve roke ter zopet začel hoditi po sobi, rekši kakor sam zase: "Vem, ujec, vem."

"Vendar se mi nočeš zaupati?"

"Prokleta usoda," je zasikal skozi zobe Malipiero, "da mi je morala privedi Lavinijino lepoto na pot!"

"Ali je to vzrok? Lavinijina lepota? Kaj hočeš, pač usoda."

"Namenjeno tako?" se je srdito zaletel Malipiero. "Kako more človek le biti tako praznoveren! Usoda je vrvi, ki je se-

stavljena od tisočev nitk. Vsaka nit zase je slaba in ničeva, a druga z drugo spletena pa postanejo krepka vrvi, ki kaj lahko zveže ude. Da se jih rešiš, jih moraš preseči z mečem. . . Ujec živimo pač v zelo čudni dobi. V današnjih časih se lahko pota moškega zalijejo s krvjo." Malipiero se je ustavil pred Venierom. "Da, ujec, pravim ti: te španjolske plašljivce bom naučil, kar še ne znajo."

"Ti?" je osuplo vprašal zaposel mornarice.

"Da, jaz!" se je udaril Malipiero s pestjo po prsih.

Izmed papirjev na mizi je vzel Venier enega, ki je bil popisan raznih računov in beležk. Najprej je ta papir le mimogrede pogledal, a čim mu ga je hotel Malipiero vzeti iz rok, ga je pogledal natančneje in dejal: "Vidim, da si nekaj pisal. Nekaki računi. Menda si računal, kako je dolga pot iz Benetk do otomanskega cesarstva."

"Reševal sem neko unganko," se je prisiljeno šalil Caterino.

"Salo na stran," se je razsrdil Venier, ne obzirajoč se na porogljiv način kakor je govoril Malipiero zadnje besede. "Vedeti hočem, kaj pomenijo te številke in beležke!"

"Ničesar. Le nekaj primer, ob katerem se nekaj misli, pa ako uspe. . ."

"Prehajaš v zagonetke. Čemu te tajne?" je pogledal Venier Caterina.

Venierov čudni pogled je Malipiera tako razsrdil, da so mu trenutno nabrekli žile na čelu, medtem ko so se mu prsti krčevito poigravali. A njegov obraz se je hitro zopet razjasnil, obstal je, sedel na rob mize ter odinil nekoliko meč. Prisiljeno se smehljajoč je dejal nato: "Da, samo šalil sem se!"

"Niso bile šale," je mirno odvrnil Venier.

Zopet je nastal molk. Naenkrat pa je Caterino nestrpljivo tresel z glavo in dejal: "Dobro! Ker ste slišali že nekaj, čujte še ostalo — a le pod enim pogojem. Morate se obvezati s častno besedo, da boste brezpogojno molčali, pa če bi vem tudi hoteli s kleščami izruti jezik."

"Molčal bom," je odvrnil Venier, povdarjajoč vsako besedo, "a delal bom pa tako, kakor mi bo nalagala dolžnost za procvit republike."

Malipieru je šinil obraz veselja, veselo je ponudil roko poveljniku mornarice ter dejal: "Prijetnim in zvonkim glasom: 'Take besede godijo mojemu uhu! Ujec, podajte mi roko! Kar delam, delam edino v rešitev republike!'"

"V rešitev republike? Kaj meniš s tem?" se je zagledal Venier v svojega nečaka, nekako oklevajoče pročež mu desnico. Pomisljal je, kako bi storil neškodljivim morebitne nepremišljene čine mladega vetrnjaka.

"Tedad poslušajte me," je prišel tiho Malipiero, medtem ko je primaknil svoj stol bližje Venierju. "Povedal vam bom na kratko. Venecija propada! Da, propada v baržunasti lenosti, izginila bo pod zlatimi valovi svojega bogastva, ki se z vseh strani zliiva v mesto. Naša moč bo izginila, ako bodo naši doži in naš veliki svet vladali naši državi po svojem ozkem vidokrogu. Vi mi ne verujete? Ponavljam: po svojem ozkem vidiku in pristavljam še, po onih mislih, ki se porajajo v usahljenih možganih starcev, ki žive premirno življenje. Ni li zgodovina najboljša učiteljica narodov? A kaj nas ona uči? Da se ne pristavi k ognju mal kotlič, kadar je treba skuhati obed za velik narod. Nobena država ne more trajno uspevati, ako je stisnjena v preozke meje. Pri nas pa so se brigali v zadnjih časih samo za naše celine, državni posli pa se rešujejo le napol. Danes s treskami podpiramo temelje palači, ker nečemo nositi težka bruna, ki so jih naši predniki z veseljem. Vi veste, da je tako! Tudi to pot, bojim se, bomo vo-

dili nekako vojsko v zvezi z mlačnimi španjoli in negotivim Rimom, samo da se sklene pozmagi, ali pa porazu, čimprej pogubonosni mir. Kaj je storil admiral Dorian, da osveti pad Nicosie? . . . Ničesar! . . . Ni izvelkel meča iz nožnice, niti ni izstrelil topa na sovražnika — pač pa je okrenil svoje ladje, tako da našim ni preostalo drugega nego sramoten umik v luke Kandije. Mar naj nas neprestano oklevanje špancev in Genovežanov spravi v novo škodo? Med nami in Osmalijami mora biti izbrisan stari račun, do zadnjega škuda!" (Benečanski denar. Op. prev.)

"Tudi jaz sem tega mnenja," je dostavil Venier. "Kako pa naj si zagotovimo, da bodo naši zavezniki napadali s isto hrabrostjo kakor mi?"

"Moramo jih prisiliti v to! . . . Čujte, kaj sem storil," je žarko nadaljeval Malipiero. "Da onemogočim nam samim, kakor tudi našim zaveznikom, umik in da prepričim, da se ne bo zopet naše in naših zaveznikov brodovje razbežalo, sem predal naše zavezniške Ali-paši, admiralu silnega Sultana."

Venier je skočil, plamenj so mu švigali iz oči. Zagrabil je svojega nečaka za ramena: "Kaj? Ti si predal naše zavezniške? Ti si se upal? Mar se nisi bal smrdljive ječe in krvnove sekire?"

Malipiero je položil hladnokrvno svoje roke na ramena razburjenega Venierja, ga potisnil na stolic ter počel z nizkim glasom: "Da bi se bal? Kakor se ne bojim, da bi neki Venier prelomil dano besedo ali pa započel kakšno neumnost, ravnotako se tudi ne bojim onega, kar vas skrbi. Mar vas vaši sivi lasje, ujec, ne čuvajo mladeniških preneglih zaletov? Čakajte, čujte me do kraja! Obljubil sem Ali-paši, da ga bom obvestil, kje se bo naše brodovje zbralo, a on, bodite prepričani, ne bo okleval, pač pa navalil, predno bodo naši izvrstni prijatelji in zavezniki imeli časa za beg. Rekel bi skoro, da se gospoda varuje meča, a jaz jim ga že stisnem v roke!"

"Caterino, to je izdaja!" je zasikal Venier, zgrajajoč se nad svojim nečakom. "Ni mogel zapopasti, kar je čul — preogabno, nepojmljivo, neverjetno je bilo. Tako izmučen je pogledal nečaka, zakrilil z rokama ter vzkliknil: 'Kaj si storil, nesrečnik — jeza božja naj te ne zadene!'"

Malipiero je malomarno skomignil z rameni ter odvrnil skoro karajoče: "Izdaja? Kako da vam pride na jezik taka ostudna in težka beseda za tako neznanost stver? Ujec, mar niso zabeležene v vašem državnem registru enake dogodščine? Ta moj čin je hvalevreden, samo suknja, s katero sem ga ogrnil, ne pristojna. . ."

"Tvoj čin nas lahko vrže v

sto nesreč! Izdati sovražniku moč svojega brodovja — kako, reci mi, kako naj nazovam to, ako ne z izdajo?"

"Ujec, povedal mi nisem resnice," se je nagnil Malipiero k Venierju ter dvignil roko.

Pa tudi po teh besedah se ni mogel poveljnik mornarice, Sebastijan Venier, udobrovoljiti. Meril je z očmi svojega nečaka, molče. Nu, Malipiero, ki se ni dal kar tako zlahka pregovoriti, pa tudi ni hotel uvideti svoje pogreške, je nadaljeval prilično ravnodušno: "Ujec, z malim pritiskom roke se zakrene krmilo, ki obrne težko ladjo v luko. Kaj bi bilo, da jaz mesto s pestjo udarim z nogo ob krmilo, da mu dam pravo smer? Tedaj, ne smemo samo na to gledati, kako si gurno priplovemo v luko. . . Vidim, vidim, vam so moje besede preuranjena modrost. Skoro mi je žal, da sem vam svoje pame-re prikazal v pravi sliki. Vidim, da vam ne ugajajo."

"Da mi ne ugajajo? Naravno, da ne! . . . Jaz sem prestar, da bi se vlačil po ozkih in vijugastih klancih, a zdi se mi tudi, da je tvoje krmilo zakrenilo v pogubonosne struje."

"Sreča narodov se je dosedaj vedno dosegla le po skripih in temnih poteh. A kdor se hoče povspeti do velikih uspehov, se ne sme strašiti sredstev, s katerimi se uspehi dosegaajo."

"Sredstev? . . . Tvoja sredstva so strupene pšice," je srdito dejal Venier.

"Vendar pa gotovo ubijajo," odvrne živahno Caterino.

"Lahko se pa zaokrenejo in ranijo tebe."

"O, tega se ne bojim," zamlene z roko Caterino.

"Odgovori mi še na to! Kako moreš misliti, da se bo Ali-paša zanesel na tvojega glasnika? Ali poznaš pašo?"

Malipiero se zvito nasmeje in pravi: "Nisem ga še videl, a prepričan sem, da me smatra svo-

jim najboljšim prijateljem. Da, prijateljem! To pa se je zgodilo takole. Počivali smo v Dalmaciji. Neko noč so privedli v moj šotor jetnika, krasnega telasa in junaškega lica. Sodeč po obleki, bi bil mislil, da je kak potujoč trgovec. Kmalu sem bil pa uverjen, da je prišel v našo sredo mlad, drzen Osman. Najprej ni hotel povedati, od kje je prišel, in kdo da je.

(Dalje prihodnjič)

SEE Niagara Falls

ONLY
\$3.75 One Way \$6.50 ROUND TRIP
between CLEVELAND and BUFFALO

Autos, any size, carried for only \$3.75
(\$4.75 July 1st to Sept. 1st inclusive)

Why drive when you can put your car aboard for less than the cost of oil and gas? More restful, cheaper, and saves a day. Steamers each way, every night, leaving at 9:00 P. M., May 15th to November 1st.

CLEVELAND AND PORT STANLEY, CANADA, DIVISION
July 1st to Sept. 5th incl. on Friday, Saturday and Sunday only
\$3.00 one way; \$5.00 Rd. Trip. Any car only \$3.75.

THE CLEVELAND AND BUFFALO TRANSIT COMPANY

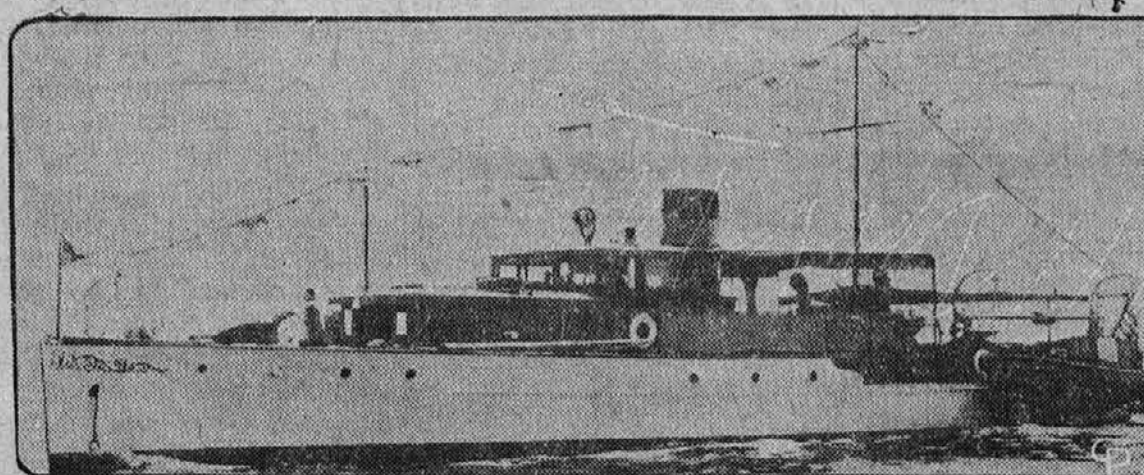
Ask your Local Tourist or Ticket Agent for new C & B Line Folder, including Free Auto Map and details on our All Expense Trip.

East 9th Street Pier
Cleveland, Ohio

REDUCED
FARES
AUTO
TRIP

Ruske čete, ki varjejo rusko mejo pri Mandžuriji. Sovjetska vlada je poklicala vojaštvo pod orožje, ker se boje vpada japonskih čet, obenem se pa boji sovjetska vlada tudi vstaje doma.

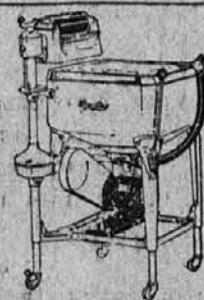

Milijonar Charles H. Consovo je dal to jahto na razpolago ljudem, ki zasledujejo od-peljavce Lindberghovega otroka. Jahta križari iz pristanišča v Norfolk, Va.

Maytag

aluminum

Washer

MANDEL HARDWARE
15704 Waterloo Rd.
Tel. KEomore 1282

JOSEPH J. OGRIN

ODVETNIK

401 Engineers Bldg.
Main 4126

Zvečer:

15621 Waterloo Rd.
Kenmore 1694

Michael Casserman

18700 Shawnee Ave.
PLUMBING & HEATING

Kenmore 3877

bo popolen uspeh, ako jo
oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih!